

МУНИЦИПАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ "ЧУРАПЧИНСКИЙ УЛУС (РАЙОН)" РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ)
ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 183

от 30 августа 2005 г.

Об образовании избирательных участков в проведении муниципальных выборов 16 октября 2005 года

В соответствии с Законом "О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)" для проведения голосования и подсчета голосов избирателей на выборах на территории улуса образовать следующие избирательные участки:

1. Алагарский избирательный участок № 1 - территория Алагарского наслега, центр с. Чепара, СДК.
2. Бахсытский избирательный участок № 2 - территория Бахсытского наслега, центр с. Толон, СДК.
3. Болтогинский избирательный участок № 3 - территория с. Харбала-2 Болтогинского наслега, центр с. Харбала-2, контора.
4. Кындайский избирательный участок № 4 - территория участка Кындай Болтогинского наслега, центр с. Кындай, школа.
5. Хатылынский избирательный участок № 5 - территория Хатылынского наслега, центр с. Харбала-1, контора.
6. Болугурский избирательный участок № 6 - территория Болугурского наслега, центр с. Мындагай, СДК.
7. Соловьевский избирательный участок № 7 - территория с. Мырыла Соловьевского наслега, центр с. Мырыла, контора.
8. Хахылахский избирательный участок № 8 - территория участка Хахылах Соловьевского наслега, центр с. Хахылах, контора.
9. Арылахский избирательный участок № 9 - территория Кыланнахского наслега, центр с. Арылах, СДК.
10. Кытанахский избирательный участок № 10 - территория Кытанахского наслега, центр с. Кылянки, СДК.
11. Мугудайский избирательный участок № 11 - территория Мугудайского наслега, центр с. Маралай, контора.
12. Телейский избирательный участок № 12 - территория Телейского наслега, центр с. Телей-Диринг, СДК.
13. Ожулунский избирательный участок № 13 - территория с. Дябыла Ожулунского наслега, центр с.

Дябыла, СДК.

14. Юрях-Керский избирательный участок № 14 - территория участка Юрях-Керя Ожулунского наслега, центр с. Юрях-Кюеря, ДИПИ

15. Усун-Кельский избирательный участок № 15 - территория с. Усун-Кюель Сыланского наслега, центр с. Усун-Кюель, контора.

16. Улахан-Кельский избирательный участок № 16 - территория участка Улахан-Кель Сыланского наслега, центр с. Улахан-Кюель, школа.

17. Теинский избирательный участок № 17 - территория участка Тея Сыланского наслега, центр с. Огусур (Тея), библиотека.

18. Беринский избирательный участок № 18 - территория участка Беря Сыланского наслега, центр с. Бере, школа.

19. Юрюн-Кельский избирательный участок № 19 - территория с. Юрюн-Кель Хадарского наслега, центр с. Юрюн-Кель, контора.

20. Оргинский избирательный участок № 20 - территория участка Орга Хадарского наслега, центр с. Уорга, СДК.

21. Мельжесинский избирательный участок № 21 - территория участка Мельжесинского наслега, центр с. Улахан-Эбэ (Мельжесин), СДК.

22. Холтогинский избирательный участок № 22 - территория с. Диринг Холтогинского наслега, центр с. Диринг, контора.

23. Чакырский избирательный участок № 23 - территория Чакырского наслега, центр с. Толон, СДК.

24. Туора-Кельский избирательный участок № 24 - территория Хаяхсытского наслега, центр с. Туора-Кюель.

25. Марыкчанский избирательный участок № 25 - территория Чурапчинского наслега с западной стороны по улице Карла Маркса до моста им. Д.П. Лазарева и по южную сторону реки Куохара до моста по улице Эрилик Эристана и по восточную сторону улицы Эрилик Эристана до федеральной автодороги и второй квартал, центр детский

музыкальная школа с. Чурапча.

26. Чаранский избирательный участок № 26 - территория Чурапчинского наслега с южной стороны по улице Карла Маркса до моста им. Д.П. Лазарева и по южному берегу реки Куохара и озера "Чурапча", включая микрорайоны ДЭС и аэропорта, вся восточная часть села Чурапча, центр корпус №5 Чурапчинской средней школы 1 ступени с. Чурапча.

27. Центральный избирательный участок № 27 - территория Чурапчинского наслега с моста им. Д.П. Лазарева по северную сторону по реке "Куохара" кроме II квартала до восточной стороны улицы Комсомольская и по восточную сторону улицы Комсомольская, далее по южную сторону улицы Красильникова, по улице Петра Алексеева до улицы Лесная, далее по улице Лесная, по реке "Эйук" до озера Чурапча и с моста им. Д.П. Лазарева по северной стороне реки Куохара до западной стороны озера Чурапча, включая I квартал, дом № 25 по улице Ярославского, дом № 8 по улице Петровского, центр ДК "Айыллаан" с. Чурапча.

28. Куогалинский избирательный участок № 28 - территория Чурапчинского наслега с федеральной автодорогой по западной стороне улицы Эрилик Эристана до моста по реке Куохара, далее по северной стороне реки Куохара, по западной стороне улицы Комсомольская и по улице Петра Алексеева, включая микрорайон Нидыли вся западная часть села Чурапча, центр здание улусной гимназии с. Чурапча.

29. Новгородовский избирательный участок № 29 - территория Чурапчинского наслега с северной стороны реки "Эйук", и с восточной стороны дороги в Ярло, включая территории микрорайонов Мурун-Тымпыа, школа-интернат, населенного пункта Ярло Чурапчинского наслега, центр ЧГИФКИС.

Глава муниципального образования
И.Н. АММОСОВ.

Кандидаты на должность главы МО "Чурапчинский наслег"

п/п	ФИО	дата рождения	дата регистр.	время регистр.	выдвижение	работа
1	Оконешников Иван Иванович	26.07.1965	31 авг 05	15ч10м	ЯРО ВПП "ЕР"	Глава администрации с. Чурапча
2	Морфунов Семен Семенович	01.01.1950	03 сен 05	14ч10м	само	Директор ДЮСШ

Реестр кандидатов в представительный орган МО "Чурапчинский наслег"

п/п	наим. МО	№ МО	ФИО	дата рождения	дата регистр.	время регистр.	поддержка	адрес	работа	п/п
1	Чаранский	1	Ногонидин Алексей Алексеевич	21.08.1963	31 авг 05	14ч30м	само	с. Чурапча Вост.14	зам. директора ДЮСШ	1
2	Чаранский	1	Захарин Артемий Артемьевич	10.12.1971	31 авг 05	17ч50м	само	с. Чурапча С.Стор.1	реж. директор ДЮСШ	2
3	Чаранский	1	Федоров Евгений Генрихович	23.07.1982	02 сен 05	10ч50м	само	с. Чурапча Лесная,1	секр. ДЮСШ "Чурапча-Стор."	3
4	Чаранский	1	Попов Александр Александрович	19.07.1951	02 сен 05	16ч00м	само	с. Чурапча Советская,3	прес. Чурапча ЦУБ	4
5	Чаранский	1	Ермоленко Екатерина Николаевна	27.01.1949	03 сен 05	10ч25м	гр. избир.	с. Чурапча Озерная,5	насл. Чурапча ЦУБ	5
6	Чаранский	1	Захарин Николай Александрович	20.06.1977	03 сен 05	17ч05м	само	г. Якутск Майковского,32 кв.1	секрет. ЧСШ №1	6
1	Марыкчанский	2	Борисов Степан Харламович	29.04.1967	02 сен 05	16ч50м	само	с. Чурапча Южная,44 кв.8	прес. Чурапча ЦУБ	7
2	Марыкчанский	2	Минаков Петр Ильич	03.10.1964	02 сен 05	17ч50м	само	с. Чурапча Красильникова,8	зам. дир. ДЮСШ МТС "Чурапча"	8
3	Марыкчанский	2	Иванова Екатерина Семеновна	14.06.1956	03 сен 05	14ч30м	гр. избир.	с. Чурапча Озерная,42	насл. Д. "Улаха"	9
4	Марыкчанский	2	Григорьев Сергей Терентьевич	27.05.1979	05 сен 05	17ч00м	само	с. Чурапча Колхозная,19 кв.3	учитель ЧСШ	10
5	Марыкчанский	2	Попов Фанна Ивановна	29.10.1960	05 сен 05	20ч05м	само	с. Чурапча Дзержинского,17	зам. дир. ДЮСШ ЦУБ	11
1	Центральный	3	Слепцова Елена Егоровна	08.02.1953	02 сен 05	17ч20м	само	с. Чурапча Южная,12 кв.11	зам. главл. Чурапча ЦУБ	12
2	Центральный	3	Григорьев Любовь Михайловна	16.04.1957	02 сен 05	17ч30м	само	с. Чурапча Горная,5	прес. лаборант Чурапча ЦУБ	13
3	Центральный	3	Мамонтова Марина Александровна	11.01.1963	05 сен 05	16ч20м	гр. избир.	с. Чурапча Ал. Митусов, 23	насл. Ин-та ГИЗ "Стор."	14
4	Центральный	3	Попов Дмитрий Иванович	11.11.1967	05 сен 05	16ч45м	само	с. Чурапча Ярославского,26 кв.10	учитель ЧСШ	15
5	Центральный	3	Парфенова Елена Семеновна	12.09.1960	05 сен 05	18ч15м	само	с. Чурапча Ярославского,14 кв.5	учитель ЧСШ	16
1	Куогалинский	4	Сейменов Андрей Генрихович	20.10.1975	02 сен 05	10ч40м	само	с. Чурапча Красильникова,19	прес. ДЮСШ "прес."	17
2	Куогалинский	4	Заболотный Дмитрий Михайлович	14.12.1974	02 сен 05	11ч20м	само	с. Чурапча Колхозная,8	уч. психолога ЧСШ №1	18
3	Куогалинский	4	Попов Евгений Викторович	11.01.1977	02 сен 05	11ч40м	само	с. Чурапча Колхозная,7	зам. директора колхоза	19
4	Куогалинский	4	Серебряков Никита Колосович	19.05.1966	03 сен 05	12ч25м	само	с. Чурапча Нагорная,1 кв.4	зам. психолога "ЮГ"	20
5	Куогалинский	4	Чепишиков Федор Степанович	05.01.1962	03 сен 05	12ч40м	ВПП "ЕР"	с. Чурапча Колхозная,4	насл. ДЮСШ "Чурапча"	21
6	Куогалинский	4	Дудасов Людмила Николаевна	24.11.1955	05 сен 05	11ч15м	само	с. Чурапча Петровского,35 кв.2	зам. дир. ДЮСШ	22
1	Новгородовский	5	Пудова Варвара Петровна	05.06.1957	01 сен 05	11ч40м	само	с. Чурапча Патякина,5	зам. д.с. Колхоза	23
2	Новгородовский	5	Оконтиникова Яна Павловна	24.06.1969	05 сен 05	10ч55м	само	с. Чурапча Егорова,45	прес. ДЮСШ "Стор."	24
3	Новгородовский	5	Синдеев Михаил Иванович	17.06.1963	05 сен 05	11ч55м	само	с. Чурапча Рабочая,6	зам. директора ЦУБ	25
4	Новгородовский	5	Васильева Анастасия Александровна	04.07.1959	05 сен 05	12ч25м	само	с. Чурапча Северная,21	прес. д.с. "Берега"	26
5	Новгородовский	5	Лавров Иосиф Яковлевич	12.03.1974	05 сен 05	16ч50м	само	с. Чурапча Петровского,11	учитель ЧСШ	27
6	Новгородовский	5	Филиппов Петр Петрович	02.03.1980	05 сен 05	18ч10м	само	с. Чурапча Восточная,8	учитель ЧСШ	28

Председатель ИКМО "Чурапчинский наслег"

Проведение Всероссийской операции "Внимание-дети!"

Несмотря на принимаемые меры, положение с детским дорожно-транспортным травматизмом в республике остается напряженным. За 7 месяцев текущего года на автодорогах Якутии произошло 69 ДТП с участием детей и подростков в возрасте до 16 лет, 7 юных участников дорожного движения погибли и 66 получили ранения.

По статистическим данным количество дорожных травм особенно увеличивается в период с мая по сентябрь, т.е. во время школьных каникул и в период адаптации детей после них в начале учебного года.

В целях восстановления навыков, связанных с безопасным поведением на улицах и дорогах, а также улучшения адаптации детей и подростков к транспортной среде в нашем улусе, в период с 29 августа по 11 сентября проводится мероприятия в рамках "Всероссийской операции "Внимание-дети!"

Руководящий состав образовательных учреждений с привлечением специалистов психологии и педагогики должны провести специальные семинары для преподавательского состава по восстановлению у детей навыков безопасного

поведения на улицах и дорогах. Обеспечение, обустройство в школах и дошкольных учреждениях укомплектование кабинетов и уголков по безопасности движения. Рассмотрение на педагогических советах перед началом учебного года состояния работы по предупреждению детского дорожно-транспортного травматизма. В период с 1 по 11 сентября проведение в общеобразовательных учреждениях занятий, тематических викторин, конкурсов и соревнований для закрепления навыков безопасного поведения детей и подростков на дорогах.

Обеспечение безопасности и комплекс мер по осуществлению ответственности за массовый перевозку детей и школьников возлагается на руководителей органов управления образования.

В период массового возвращения учащихся, движения общественного транспорта осуществляется с включенным ближним светом фар в дневное время суток.

ОГАИ Чурапчинского УОВД.

Бийл күөх сайыны баттаа өбүгүм дойдутугар оттуу сылдыар бырааппар арийаа хонукка айылга араас көстүүлэрин урууһуу тахса сырыттылар. Чурапчыттан хонорбугуулар араас турбут халлаан оттуур ходоһа тиньэрбитигэр сэллин-сэллин сэнэлэнэр ардарынан көрүстэ. Дөбөр ыттар илээх моргуордарынан добуһуолланан экиэллэхэ турар икки балаакалартан оболор ойон тахсаннар ажалбыт малларбытын хомуйа тутан ардактан куоттаран балаакка түгээр түгээтэн кэбистилэр. Мин ажалбыт кэли эппин асты өхсөн, чэйи орута турар

суолунан куйаас баайы күн бу өтөххө сөрүүкээн ааһаары кириэ сылдырыттахтылар. Онон тобо эрз балаан иһин бири гына кубарыа халыт кулуун тоһуттаастара иһиллэн абай сытар атилэр. Ийм ону керен иһиллэр-иһиллэбэттик сана алгайбыта уонна сыһаа оронго балай да үһүнүк уруккуну өйдүү сатыырдыы тутан олорбохтообута. Итинтэн ыла сайым аайы сайылыктыг балаанын биллэрк ороннорун тилэри, биһиэхэ оболоруу көмөлөнүннэрэн, кулуун сөрүө бөбөнү өрөн тэлэтэрэ. Ол иһин саныбын ээ, мин билигин, республика үрдүнэн бастагынан сөрүү өрүүтүгэр

саталлаахтык дьаарыстаан уурталаан, ол биһиһигэр мизэх от тэлэтэн олохтуу өхсөн, ат кыраабыла састоруулаах сүрдээх кыраабыс суоллаах тыны быһа түһэн айанаабытыт. Мотоциклаахтарбыт анараа базаны сөхсүтэ өхсөн көрсөүрү эрдэ элэс гиммытара. Бэрт сэрэхтээх сылба айанынан "Долборукааха" түстүбүт. Бу уруккута Диринтэн Уорба сылдыар хорук айан сула ээ. Оро сылдан кыһынны, сааскы үлүн өрөбүллэргэ дьоммутун, Уорбагытын ахтан иһэн бу алаастарга кириэрбит эрз, аймамт өссө сыдамсыыра, үөрүү-дьол сылаас тыһа түөскэ күүлүбэхтирэр. Ол байыт

"Ноох чарангар" Коллаах Эдик матассыкылынан элээрден илдьэ сырыттылар. Онон киһи тутан-хабан оноруох туох да хаалбатах. Арай ыттык сэрэлэр баалларын набросоктаатым. Хаартыскага түһэртээбит. Оттуур сирбит тулатынаабы кэрэ көстүүлэри сөбө-махтайа ойуулаталаатым. Дьонум алаастарын анарым бугуулаан кэжигиртэн кэбистилэр. Өссө салгы барыа эбиһит да уоннаабы отторбут сийик сыйаллар дэтилэр.

Тыа отчуттарын саамы кэтээр кэтэһилэр: республика радиотын "Омурбан" дин бизиритэ эбит. Нэдиэлээ иккитэ:

ХОДУНАҔА КИИСТЭ ТУТУУР ДАИХ (дьчүчүчү)

оллоонноругар кэккэлэтэ туруордулар. Бу дойдута бийыл от мөлөх эбит. "Хайда эмэ күн туран биэрэр бугууларбытын кэбизэ өхсүө этибит дьон бөлүөлүккэ барбакка балаакаларбытыгар олоробут", - дэһилэр "дэһэлээхтэрим". Салайааччылар Михаил "Төһүгэстээх туоратыгар" оуустара барбыт. Кизһа бары мустан аһы олонорон иһиттэххэ бары да элбэх сэлэнээх-сэлэнээх дьоннор. Тоҕо эрз, бу ардах мэйһидээн буорайар дьон бугуулуут дьон өлөр-хаалар, мун туонар киһи баара кестүбэт. Хата төгөрүтүн күн-дьыл түгэн биэрэр эрз, ону мүччү туулаака сагаллаахтык туттуммахтаан хаалар сүбэтигэр төбөлөрүн холбуулар.

Сарсыарда уһуктубулпут, дьэ кырдык "мүнү тутулуо суохтаах күн" үүмүт. Дьонум от сарабыларын кэтэһэ түһэн баран, сулу-салы хомунан кэбизэ киридилэр. Онтон мин туруоруммут былааммынан аар хатыны эйдутуу тыа сабатыгар табыстым. Урууһуу олонорон оккуран ово савсар атах сыгыннаах ылык суолларынан ойуоккалаабыт өбүгүм алаһын көрө-көрө, быстах-остох эрээр үмүлүлүбүт түгэнэри өйдөтөлөөн кэлэбин... Ити көстөр хоту халдыабы айанын суолунан 1953 сыл күһүнү сарсыарда нэбин батыһан оскуолага үөрэнэхтээх учууталбын көрсөүрү Уорбаа асыптаабым. Оңолорго ити өтөх турар дьаардыаһын туһаайытынан, суол кыһынтыгар соботох хахыйах хас да сүл үүнэн тураахтаабыта. Төбөтө эбитэ буолла, мин ол маһы күн бүгүнүгэр дистри олох үмүлүлүбүм. Ити билигин дабаны суулулаака, суон бағаналарынан сото кэбизин турар өбүгүм өтөбө элбэи өйдөтөр. Эмиз быданнаах дьылларга нэбизинэн Уорбаатан сайылыктыгар быһаһы

ыһынан династия буолуубут бу өтөххө нэбизит эрэдээх кулуунтан соһуйбүт ол түгэһиттэн саалааммыта буолаарай дьин.

Бу дьүһүэ олорор хатыным оңолорго бука саймаарбай сиккиргэ имиллэннин элэйбит, чэгиэн намчы сэбирдэхтэринэн далбаатана уунаһалаабыт барахсан эбигэ буолуо. Билигин киһи суон лабааларыгар ыһаабыт хойуу сэбирдэхтэрин кизн сиринэн далааһынаахтык дьаарыстаабыт аар хатын. Эйдутун барыгылдьытан бүтэриим саана, ходоһам хойууннара бири оту чөмчөтөн бүтэрэн эрэллэрэ. Сыраатын сослут кыһыл шесси бүтэһик бугууларын хомуйа өтөх томторун нөһүө түсүтэ.

Эбизт кэмизгар, бу сирн бүгүн бүтэрэ өхсөн анараа алааска көһөргө дьин уруккулуу эттэххэ "охсуулаах" сөрүк туруоруннулар. Мин эмиз бэйэбэр өбүгүм өтөбүн "түгэн төмөһүн үрдүк таһынаахтык" онорор сыалланым. Балажан таһыгар олбуорган ордон хаалбыт үс, киһи хараһын толорор, суон бағаналар, эмиз оннук астык сиздидийлэр кыраматыларын силбэһэн тураллара харааха тута быраабыллар. Бу сэрнигэр баран сырдык тыһын толук уурбүт, дьонугар-сэргэтигэр толору күүһүн көрдөрбөккө кистэнэ сылдыбыт Мэхээлэ Адаамал бөбө-таба тутуутун тыһынаах туоһута. Дьэ, абалаах баайы, төһөлөөх манчы саха нуруутун үксэтиэх-тэһитэх сис, түстэ барахсаттарбыт сэрин сиртибэтэ, сийк буолан симэлибиттэрэ буолуой?

Отчуттарым кэбизилэрин бүтэрэн күрүөлэрин туруора сылдыар кэмизиргэр, мин оллоону күүдүтэн чэй туруордум. Сып-сал аһаһын кэһинтэн балаакаларын үөрүйэх иликэлэрин хомуйа өхсөн шесси күзөвар

билигин курус көрүнгэнэн, өһөһөсөр суоллуун-нистин бүтэ өһөн өтөхсүөн тураахтыр. Баар ол Уорба урууку кыаһын-уотун сүтэрэн, тардар-угуйар күүһэ мөлөөбүтүтэн буолуо...

Сага сирбитигэр, "Төһүгэстээх туоратыгар" олохлутун оносто сырыттаһытына, эмиз ардаһынан ибидээбитинэн барда. Ону аахсыбаака оксууу салбаабытынан бардылар. Мин айар үлэм харгыстааһынча, тэллэй ыраастааһына, буһарыта эһин курдук үлэлэргэ үөрэ-көтө кыһыстым. Аһылык кэһинтэн утуарды өһөһөн балааккага сыттааха сэлэн-кэлсэн оройо аһылынаага дьин кэбис. Оболор билиэхтэрин-көрүөхтэрин баалара киһини үөрдэр. Бэйэлэрэ сэлэргэн бардактарына кэлсир эйгэлэрин кизгэ киһини сөхтөрөр. Инньэ спутниковой сибээстэн саалаан, техникескай прогресс араас ымпыктарын хасыһаллар. Сорох-сорох ардыгар саната суох сыттаһына эрз "өйдөөх" курдук көстүөх балаһыаньыларым үөскүтэлкилэр. Улахаттарбыт кэлсэнэрэ сирдэһи. Бийыл түмүк мөлүүр түбэлтэтигэр сүөһүнү-аһы хайдах дьаһанар туһунан. Үчүгэй дьин наар табыллыбат өттүн хоһоһтоһон, санаа түһүүтэ, кэл туонуу ханан да сыстыбатах дьон. Барыта өйдөөхтүк уораннатан көрүү, үксэ хорсун собус былааннар.

Сарсыһыгар, эбизтэн кизгэ, халлаан бугуулуур дьолу бизэрдэ. Үлэзэ бары "бир киһи курдук" түстүлэр. Оһөһөсөр кыра эрэри кытаас кийи Эдик харса суох хамсанар. Халлаан былаһын тухары уулаах былыттар бэрт саарбахтык баарыстаналлара дабаны киһилэри "кыһыһылаан" эрдэрэ. Мин да үлэм олугун кыраппаппын. Эһэн өтөбөр

вторникка уонна бээтиниссээ күнүс 12 чаас 10 мүнүүтэзэ кэлэр дьин буолла. Мин дьонум Тускул маучнай төрүккэ олоһубут прогнозтарын олус болсөмгөлөөхтүк истэр уонна ону инники үлэлэригэр туһанарга кыһаллар эбиттэр. Отчуттарга тахсытыым нэдиэлэтин туолуута "Омурбан" уочараттаах прогноһа улууска үс күннээх ардаһын биллэрдэ. Онон оттоһон бистах кэмгэ тохтуур, ууу-хаары саккыраппытынан килэһэйдэһин табыллыбат дьин буолла.

"Мин, аһаах доруобуйалаах киһи сийөк-сийбикэ сии сөбүн сырыттым, онон дойдубун булааһына табыллыһаабын", - дьэбиллэн, бириккэс курдук ыһынан быраатым Михаил Хадаарды таарыа Дирингэ дистри шасханан быраабар буолла. Онон нэдиэлэ устата астына сыһыаммыллар, дуоһууа урууһулаабыллар барыларыгар истинник маһтанан, шесси күзөвар от олбоххо кизиник дуоллук олонорон, киһи санаата түһүөх бадараан суолларынан бэрт мускуурдаах айанга турдуубут.

Кырдыһа да киһини баттыр, санааны саппаһырдар күн да турдар, мин ис-испиттэн чэгээн, дуоһууу сылаас абыланар куустара истим. Ол барыта, өбүгүм дойдутугар төүөт уонтан тахса сүл буолан баран, хонон-өһөн, кэрэ көстүүлэрин кумаабыга түһэрэн иһэрбиттэн; тыа оһолоро адыас саһаһын кутаах иһиллэр хара үлэзэ сыстаас буолан, билиһилэр-көрүүлэр кизэн эрариттэн; тын туруу үлэһит дьон айылга моһоллоруттан мунатыйбакка үөрэ-көтө үлэһин-хамсыы сылдыллардыттан.

И.ПИНИГИН.

Чурапчы улууһун Бөчүоттаах олохтооһо, СР культураны туһууна.

Кэрэ эйгэтигэр

ТАПТАЛЫ ТААЙАРГА ХОЛОНУУ ЭБЭТЭР "УРАГАН" КИНОКОМПАНИЯ ДЬОҕУН ХАРДЫЫТА

Таптал... Таптал дьин киһи олоһор биэрэ эрз бэриллэр кийи. Хас биридинитигэр тус-туһунан кириэр, кимизэх — хойутаан, кимизэх — эрдэлээн. Сүдү сурууааччылар, хоһооньуттар киһи-аймах үөскүөбүтүн тапталы хоһуйаллара, кинизэх сүгүрүкэллэрэ. Бу таабырын таайаары, искусство бары эйгэтигэр төһөлөөх араас айымны ыһылыыта буолуой? Ол гынан баран ким дабаны таптал — бу манньк дьин бири тыһынан ээр кыда суох...

Бу сырдык кийи үмүсүлэһин арийаары Чурапчы уолаттара Эдуард Игнатъев, Коля Алексеев, Ньургун Филиппов ыраас таптал туһунан бэртээхэй "Кылгас сайым" дьин, бэйэлэрэ эталлэринэн, романтическай комедияны устубуттар. Киниз сценарийынан уонна режиссерунан Эдуард Игнатъев буолбүт. Таптал сороһор эрэн, ардыгар көрү-кулүүн да абалыан сөбүн кинизни керен итэрдим, бу киниз туһунан сийилик Эдуардтан ыйыталаһарга быһаардыным.

Корр: Кимизэх кинизни устар өй-санаа кирирдэ уонна тобо таптал тематын таллыгыт?

Сүрүн оруолу толороочку Алексеев Коляһын оскуолага үөрэнэ сылдан киниз устубут киһи дьин баға санаалаах этибит. Оттон кэли Ньургун Филипповтын "Маарыкчаан" телестудияга үлэһин сылдан, бары кыһынтын холбоон үлэлэһэн көрүөххэ дьин бири киһи курдук быһаарыммытыт уонна сырдык ырабытын олоххо киллэрэр дьолго тиксиппит. Таптал темата дьону барытын долгутар, эдэр ыччакка ордук чугас.

Корр: Эһиги сүрүн геройутуун, Костянан тапталга олус "чэпчэки" сыйыаны көрдөрбөтүгүт дуо уонна сүрүн геройдаргыт майгыныра, өйдөрө-санаалара тус бэйэбитигэр майгыныра өрүттэрэ бааллар дуо?

Ким хайдах көрөрө бэйэтин тустаах дьыалата буолла. Оттон бийиги көрүүбүтүгэр, төгөрүтүн киһи тапталы көрдөн, элбэхтик сийһан-аһаһан дьиннээх тапталы олоһор көрсөр. Оттон тапталы кэтээн, бири сиргэ тэһэннээн, тугу да гиммакка олордоххо туох тахсыабыт?

Костя уонна кини табаарыһа Антон эмиз бийиги курдук киниз устарынан дьарыктаналлар, бэл дьитэр сөхөт сүрүн төрүөтүнэн киниз сценарий уһулуута буолбута. Киниз геройдара бийиги курдук тыа сиригэр олорор боростуой саха уолаттара, онон тэһнээтэххэ баһаан буоллаа дьин.

Корр: Артыыстаргытын хайдах таллыгыт уонна кинизни устарга ким үбүлээтэ, спонсорскай көмө дьин баар этэ дуо? Маны таһынан туохха мариьбаттыгыт?

Бастаан бийиги "Түүл" дьин короткометражнай кинизни устубуллут. Арыый да уопутурбут дьон бийиһынан, тутатына кастинг биллэрбиллэ. Артыыстары кэлибт дьонот талан ыһылыт. Хата дьон-сэргэ сүрдээһин өйдөһөнөр, олус үлгүмүк кинизэ улууларга сөбүлэһиттэрэ.

Үл-харчы чаһынан бийиги бары хара маннайгыттан кимтэн дабаны тутулууга суох буолаары, ханнык да спонсорга суох уһулабыт дьин сүбэлэспипит, онон киниз бюджетин барытын бэйэбит уйуунубут. Арай дьитинэн-уотунан көмөлөнөнөр сүрдээһин дьин өйөбүтүлэр.

Улахан ханнык да проблеманы көрсүбэтибит. Сайынны аһан биэрбэт ардактар отчуттарга эрз буолбаака, бийиги үлэбизигэр эмиз кыра мэйһинэн буоллулар. Кинизни таһарга тыһын-ууһун барытын бэйэбит оңордуубут. Музыкатын бэлэм ыраалары булан оңорбуллут, барытын бэлэми хомуйбуллут дьин ээр сыһаа буолуо, киниз сүрүн ырыатын, мелодиятын Николай Алексеев, тыһын Эдуард Игнатъев суруйбулут.

Корр: Урут хаһан эмит киниз устуутунан дьарыктаммыкыт, кинизни устарга анал үөрэхтээххит дуо?

Ньургун Филиппов "Дьитигэр соботох" короткометражнай кинизлээх, оттон Николай Алексеев оскуолага үөрэнэ сылдан икки кинизни уһулбута. Үһүн бастагы холонуубут — киниз көрөөччүгэ тахсыбыт "Түүл" дьин киниз буолар. Бу мантан садалаан, онтон эр ылан бу кинизни онорон таһардыбыт.

Корр: "Бу барыта сана сааланна" дьин этин киниз бүтэһигэр тахсыта, салгыта баарыгар эрэннэрэр дуо уонна кинизитин хаһан, ханна таһаарар санаалааххыты?

Сүрүн сыһаалааччынан көрөөччү буолар, онон кини хайдах быһаарар да оннук буолуо. Былаан элбэх, барыта олоххо кириэрэ буоллар, төһөлөөх үчүгэй буолуох эгэй. Эрдэттэн быһаарыммытыт быһыһынан бастагы көрдөрүү (преьера) балаһан ыһын маннайгы күнүгэр тахсытаах этэ да, техникескай бириккэлэринэн ол кыаллыбата. Сотору кэһинэн киниз көрөөччүгэ таһаарыахтыг дьин эрэл баар. Бу эйгэзэ үлэлээн баран, киһи киниз устуон сөп эбит дьин санаага кэлиим дьин эдэр ыччакка аналлаах уус-уран киниз авторга Эдуард Игнатъев.

Государство идиһэй политикага мөлөөбүт кэмизгар, өй-санаа буолуруута, сизр-майгы сатарыһыта барара олоххо баар кестүү. Мантан ситтэрэн ордук ычат сатарыһа, мунар-тэнэр, араас дьыллыкка өхтөр. Бу кэмиз кинизнен дьарыктанар ычат бийгээ баар буолбута, туох барыта кыһаан, бийиги эрз араас сайдылаах омукартан хаалан иһэрбит тобо хоһоһор дьин санааны тыл курдук урайэн кэбизэр. Сырдык тапталы хоһуйар, чөл олохтоох, түһа айар дьарыктаах эдэр дьону көрдөрөр киниз ыччактарга холоруб да буолуон сөп. Оттон киниз албастардаах да эбит буоллаһына, бу сана садалаһын, көрөөччүлэр олус кыһаахтык дүүһүлүөхтэрэ суога дьин эрэннэрэр. Онон уолаттарбытыгар ыраахаттаран кабылбакка, эрдээхтик инникилэрин дьэки баран, киниз киниз эйгэтигэр ситиһилэхтик үлэлээн үрдүк таһына тахсалларыгар баарыаххыт!

Дмитрий Стручков.

Биллэрин курдук хас күһүн ахсын, балажан ыһын маннайгы күнүттэн Россия Федерациятын үрдүнэн оболору таһыны сэрэтэр "Школьник" операция иһтиллэр. Бийылгы дьылга сэттэ ый түмүгүнэн, Российской Федерация үрдүнэн 2836 суол быһылаана тахыста, манча 265 киһи өллө, 4288 киһи эмсэһэлээтэ. Бу былырынны сэттэ ыйы кытта тэһнээтэххэ 16 % үрдээһини көрдөрөр. Бу иһигэр ово эмсэһэлээһин, өлүүтэ эмиз улахан бырыһыаны ылла. Манан сибээстээн бийиги "Школьник" операцияга сэрэтэр-үөртэр дьаһаллары ыһыарбыт наадалаах. Уһуааннарга, оскуолаларга, лицейдэргэ, институттарга суолга

Болдойун-суолга "Школьник", Автобус" операциялар

сэрэхтээх буолууку агитациялар бэһиһэллэр, плакаттар, уруһуй конкурстарын, видео-материаллары көрдөрүүнү, кырдыаас көлүнэ механизатордары, суоллардары, механиктары, ГАИ үлэһиттэрин кытта көрсүһүүлэри тэһинээххэ. Билипин оһону 16 саһыттан "В" категориялаах правага үөртүн көгүлүлэнэн турар. Онон оскуолаларбытыгар, Одьулуун Харбалаах лицейдарын кытта дуоһабардаһан "А", "В" категориялары үөртэр куруһуоктары арийар кыахтар үөскэтилэр. Оболорбут 11 кылаас үөртүн кытта водителскай дэстыбырыаньыны ылар кыахтарын туһаннаарыт наадалаах.

Тэрилтэ салайааччылар, оскуола директордара, предпринимателлэр оболору автобуһунан таһыны быраабылаларын булгууу туһуаллара эһиһэттиһинэй. Ол курдук дьону таһар автобус суоллара 3 сыл стажтаах, доруобуйага элгистир, тутуһкагар хантан ханна баран иһэр чуолкайдык иһиллэбит буолуохтаах. Дьону, оболору мизэһин таһынан олордуу, туруоран эрз айанатын булгууу буоллар. Автобус суоллардарытан ордук скорост режимин тутуһуу, трассага түргэтээбэт буолуу, дэрибизни иһигэр багарыи ирдэнэр.

Бу кэһини киниз буолбүт суолга быһылааннар, арыгы иһэн баран айаннаһытан уонна суол быраабылатын билбэт буолууттан тахсыталаатылар. Онон бу дьылтан садалаан Одьулуун Харбалаах лицейдарын бааларыгар суоллардары 20 чаастаах лостояннан курстарга үөртүн наада. Манча предпринимателлэр, тэрилтэ суоллардара, чаһынайдар сылга биридэ үөртэллэрэ эһиһэттиһинэй буолуохтаах.

Ким эрз 20 сыл анһараа ертүгэр права ыһыт, ким эрз мэнник саһыгар ылан баран өкүгэр ситэ-киллэрэ илик, ким эрз уһун кэбиспит манньк курска кэлэн билигин бэрэбэрээтэ иһи, кинизтэ барара туһаны эрз аһыа.

Администрациялар салайааччылары нэһилектэр айыһа, рата биридин общественная ГАИ инспектордарын, кандидатураларын талан характеристиканы биэрэн, ГАИ-га транспортнай инспекцияга тириэрдэрит буоллар бу бийиги үлэһитигэр улахан көмө буолуо этэ.

"Школьник" операция чэрчитинэн оскуолаларга оболору таһыны бэрээдэһин, тутуһкаларын толоруу, медреситордары барыны, транспорттар техникескай туруктарын бэрэбэркэлээһиннэри ыһыахтыг. Ол түмүгүн улуус суолга сэрэхтээх буолуутун комиссиятыгар көрүөхтүг.

Суолга бары бэйэ бэйэни убаастаһан, ордук оболорго сэрэхтээхтик сыһыаннаһан, саахаланыта суох сылдыарытыгар ыһыарыт.

И.МАКСИМОВ, Чурапчы-Таатта улуустарын транспорга инспектора.

